

ОХОРОНУ ПРАЦІ – ПІД ПРОФСПІЛКОВИЙ КОНТРОЛЬ! 3

№ 30 (648) 26 липня 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ТЕМА НОМЕРА

**ЖИТТЯ БЕЗ ДОМУ. МІФИ
ПРО БЕЗХАТЧЕНКІВ**

8

УРОЧИСТО

ВОГОНЬ ДРУЖБИ

УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ УРОЧИСТО ПРОВЕЛИ ДО ЛОНДОНА

14

2 СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ФПУ НАПРАВИЛА ПРОПОЗИЦІЇ ПРЕМ'ЄРУ

6 ТУРБОТИ ГАЛУЗІ КОРАБЕЛИ ВИМАГАЮТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ

7 ПІЛЬГИ ПОЗИЦІЯ ФПУ ЩОДО РЕФОРМИ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНИХ ПІЛЬГ

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ВІТАННЯ

Голові Національного олімпійського комітету України
Бубці С. Н.
Олімпійцям України

*Шановний Сергію Назаровичу!
Шановні олімпійці! Шановні тренери!*

27 липня 2012 року в Лондоні запалає вогонь XXX літніх Олімпійських ігор. На старт вийдуть найсильніші спортсмени нашої планети. Олімпійська дружина України прийматиме старт у змаганнях з 27 видів спорту. Значну частину олімпійської команди становлять вихованці фізкультурно-спортивних товариств із профспілковим корінням – «України», «Спартак» та «Колоса». Федерація профспілок України надала країні олімпійській бази для підготовки олімпійців – легкоатлетів, лучників, боксерів, дзюдоїстів, представників греко-римської боротьби. Ми є послідовними ініціаторами збереження дитячо-юнацьких спортивних шкіл фізкультурно-спортивних товариств, забезпечення належного фінансування ДЮСШ. Кожен директор, кожен тренер спортивної школи може звернутися за допомогою до профспілок і ми завжди захистимо ваші законні права та інтереси. Від імені Федерації профспілок України бажав вам гучних перемог під прапором незалежної України. Як керівник найбільшої організації України запевняю вас, що профспілки докладуть усіх зусиль для подальшого розвитку масової фізичної культури, дитячо-юнацького спорту та спорту вищих досягнень. Ви – візир для нашої молоді і гордість усіх українців! Успіхів вам!

ЮРІЙ КУЛИК,

ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АНОНС

ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО
«БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ»
№ 8/2012 «СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ (методичні рекомендації)»

Рівень травматизму на виробництві в Україні оцінюється як стабільно високий, що впливає на стан трудових ресурсів і економіку держави. Методичні рекомендації можуть бути використані галузевими профспілками та територіальними профоб'єднаннями для порівняльного аналізу показників виробничого травматизму. Цей номер «Бібліотечки» стане в пригоді також фахівцям теруправління Держгірпромна-

гляду, відділень Фонду соцстраху від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і спеціалістам з охорони праці підприємств. Привернення уваги представників зазначених органів до проблем виробничого травматизму сприятиме поліпшенню розслідування нещасних випадків та розробці ефективних заходів із запобігання таким випадкам.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

Додатковий наклад «Бібліотечки» № 8/2012 можна замовити до 12 серпня 2012 року за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел./факсом: (044) 277-24-30, e-mail: profvist@ukr.net. Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, з пересилкою – 7,30 грн.

СПІВЧУТТЯ

Федерація профспілок України, Профспілка працівників культури України висловлюють глибоке співчуття колегам, рідним і близьким з приводу неопоранної втрати – смерті **Богдана Сильвестровича Ступки**, видатного актора театру і кин., художнього керівника Національного Академічного театру ім. Івана Франка, народного артиста, лауреата державної премії СРСР, Героя України. Життєвий шлях Б. С. Ступки – зразок гідності, добросовісності, вміння толерантно працювати з людьми, вирішувати їхні проблеми, сприймати біль кожного як свій особистий. У цю важку хвилину висловлюємо свою глибоку скорботу.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

ПРОПОЗИЦІЇ ТА ІНІЦІАТИВИ

На продовження робочої зустрічі Голови Федерації профспілок Юрія Кулика і Прем'єр-міністра України Миколи Азарова ФПУ звернулася до глави уряду з низкою пропозицій та ініціатив, які поглиблюють конструктивний соціальний діалог уряду та профспілок, сприяють невідкладному вирішенню низки соціально-економічних питань, посилюють соціально-економічний захист працівників, пропонують ефективні механізми забезпечення трудових прав.

Пропонуються нові підходи до укладення Генеральної та галузевих угод, системного вирішення питань несвочасної виплати заробітної плати та ліквідації існуючої заборгованості, розміру мінімальної зарплати на 2013 рік, порушення трудових і профспілкових прав на підприємствах багатонаціональних компаній, передусім у системі торго-

вельних мереж, оплати праці співробітників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, працівників культури. В актуальності та гостроті цих питань переконують численні звернення членів профспілок з усіх регіонів України.

ФПУ зазначає, що за підсумками зустрічі глави уряду з профспілковим активом 27 січня ц. р. та виконання його дору-

чень міністерствами, центральними органами виконавчої влади було проведено значну роботу для реалізації пропозицій профспілок. Проте залишається незавершеною робота щодо підготовки та внесення на розгляд уряду проектів нормативно-правових актів згідно з дорученням від 26.04.2012 № 17136/1/12. Тому ФПУ в своєму зверненні до Прем'єр-міністра України про-

сить доручити віце-прем'єр-міністру – міністру соціальної політики Сергію Тігіпку скликати погоджувальну нараду за участю відповідних центральних органів виконавчої влади та всеукраїнських профспілок і в серпні ц. р. поінформувати Кабінет Міністрів про стан готовності проектів документів для розгляду урядом.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

СПО

НА ЧАСІ – ГОСТРІ ПИТАННЯ

23 липня в Будинку профспілок відбулося засідання Спільного представницького органу всеукраїнських профспілок і профоб'єднань, на якому обговорювалися питання врегулювання нерівності в пенсійному забезпеченні держслужбовців та вдосконалення роботи з контролю за охороною праці.

Засідання проводив заступник керівника СПО, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк. У своєму вступному слові він зупинився на актуальних під час підготовки та підписання нової Тенугоди питань реформування пенсійної системи, переговорів із соціалтернерами щодо рівня мінімальної зарплати. Учасники засідання заслухали й обговорили доповідь завідувача відділу пенсійно-забезпечення департаменту соціального діалогу, соціального страхування та гуманітарних питань ФПУ Володимира Максимчука

щодо розробленого Мінсоцполітики проекту постанови Кабміну «Про затвердження Порядку визначення розміру заробітної плати (доходу) для призначення та перерахунку пенсії державним службовцям». Для врегулювання ситуації з пенсійним забезпеченням Мінсоцполітики запропонувало зменшити частину заробітків для обчислення пенсії держслужбовцям, що в свою чергу призведе до зменшення розміру пенсії. Заслухавши позицію Профспілки працівників держслужбовців, СПО всеукраїнських

профспілок і профоб'єднань вирішив не підтримувати даний проект урядової постанови як такий, що порушує конституційні права та свободи працівників. Аби уникнути подібних ситуацій у майбутньому, СПО звернувся до Мінсоцполітики з пропозицією розпочати підготовку законодавчих ініціатив щодо створення в Україні системи пенсійного забезпечення за єдиними нормами обчислення пенсії для всіх категорій громадян. Учасники засідання обговорили інформацію щодо проекту наказу Мінсоцполі-

тики «Про затвердження Порядку проведення перевірок посадовими особами Державної інспекції України з питань праці та її територіальних органів», яку оприлюднив керівник робочої групи СПО, заступник Голови ФПУ Сергій Українець, і висловили категоричний протест проти його прийняття в запропонованій редакції. За словами профлідерів, прийняття цього наказу не сприятиме запобігання, виявленню й усуненню порушень законодавства про працю, а призведе до суттєвого обмеження трудових прав працівників. СПО зазначає, що проект наказу потребує ґрунтовного опрацювання з метою усунення суперечностей з нормами Конвенції МОП № 81 про інспекцію праці в промисловості й торгівлі та Конвенції МОП № 129 про інспекцію праці в сільсько-м господарстві, які є частиною національного законодавства й обов'язкові для виконання в Україні.

ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ЗОНА ОСОБЛИВОЇ УВАГИ

Безпечні умови праці – важлива складова не тільки продуктивної роботи, а й самого життя людини. Кожен випадок порушень техніки безпеки, особливо якщо він призвів до виробничої травми або смерті, не повинен залишитися поза увагою і потребує ефективного та ретельного розслідування. Таку позицію обстоюють профспілки, які були активними учасниками Всеукраїнського науково-практичного семінару «Удосконалення роботи з проведення розслідувань нещасних випадків на виробництві», що відбувся в Києві.

СИТУАЦІЯ КРИТИЧНА

У цьому важливому заході взяли участь понад 150 фахівців, експертів і представників підприємств різних галузей економіки та регіонів України. У їх виступах наголошувалося, що ситуація в Україні з охороною праці та забезпеченням її належних умов є критичною.

Учасники обговорили стан промислової безпеки й охорони праці на виробництві. На жаль, сьогодні роботодавцю вигідніше сплатити мінімальний штраф, ніж спрямувати кошти на придбання нового, безпечного устаткування, засобів індивідуального захисту або навчання працівників безпечним методам праці. Йшлося також про завдання, методологію та особливості аналізу матеріалів спеціального розслідування нещасних випадків на виробництві в зв'язку з запровадженням нового Порядку розслідування нещасних випадків, деякі зміни існуючого порядку їх розслідування, практику судових проваджень щодо розслідування нещасних випадків, проблеми їх розслідування під час аварій з газом у побуті, економічні наслідки травматизму й ефективність наглядової діяльності тощо.

Майже 50% нещасних випадків

на підприємствах в Україні намагаються не пов'язувати з виробництвом.

ОХОРОНУ ПРАЦІ – ПІД ПРОФСПІЛКОВИЙ КОНТРОЛЬ

КОМЕНТАР

Сьогодні стан охорони праці в Україні є надзвичайно тривожним. Ми занепокоєні ставленням до цієї проблеми роботодавців. Сумна статистика приховання нещасних випадків уже сягнула 25%. Нині спостерігається підвищення рівня травматизму в усіх галузях, особливо вугільній, АПК та ін. На цьому семінарі ми створили робочу групу, яка напрацювала практичні рекомендації щодо вдосконалення роботи з проведення розслідувань нещасних випадків на виробництві. Одна з головних тем семінару була присвячена активній участі профспілок у створенні безпечних умов праці та розслідуванні нещасних випадків. Ішлося й про те, які кошти слід вкладати в охорону праці. В Інституті промислової безпеки та охорони праці дійшли висновку, що до розвитку виробництва це співвідношення має становити 1:4. Тоді буде ефективнішим соціальний захист, поменшає травматизму, сліз та поховань, зменшаться виплати з Фонду соціального страхування від нещасних випадків, які нині становлять більше 4 млрд грн, витрачених на компенсації постраждалим.

ВАЛЕНТИН МАЦІАШКО,
ЗАСТУПНИК КЕРІВНИКА ДЕПАРТАМЕНТУ
ОХОРОНИ ПРАЦІ – КЕРІВНИК УПРАВЛІННЯ
ОХОРОНИ ПРАЦІ ФПУ

формування органів держнагляду в сфері праці. ФПУ як сторона соціального діалогу є активним учасником цього процесу й основне завдання профспілок убачає в досягненні збалансованого результату, тобто з одного боку – підвищення рівня безпеки на виробництві, виконання норм національного і міжнародного законодавства в сфері праці, а також упорядкування, оптимізація, забезпечення системності і прозорості в діяльності державних наглядових органів на основі нової Національної правозас-

тосовної політики інспекції праці – з іншого. Розробка, схвалення і впровадження цієї політики та сучасної європейської ідеології державного нагляду в сфері праці в сучасних суспільно-економічних умовах є одним з найважливіших спільних завдань сторін соціального діалогу. Разом із посиленням захисної функції в сфері праці профспілки планують зосередити увагу на вдосконаленні відповідної законодавчої та нормативно-правової бази, її гармонізації з європейським законодавством, здійсненні

моніторингу дотримання в Україні норм міжнародного законодавства в цій сфері.

ЯКЩО ДІЯТИ РАЗОМ

Багато уваги у виступах, зокрема директора Національного науково-дослідного інституту промислової безпеки та охорони праці Анатолія Денігіна та заступника голови Держгірпромнагляду України Степана Дунаса, приділялося питанню співпраці і взаємодії соціальних партнерів

у вирішенні проблем створення безпечних умов праці, ефективного та якісного розслідування нещасних випадків на виробництві. Особливо наголошувалося на позитивному досвіді такої співпраці між урядовими органами, науковими закладами і профспілками.

Також обговорювався соціально-економічний захист людини праці та участь у цьому профспілок. «Якщо сьогодні майже 50% нещасних випадків на виробництві намагаються не пов'язувати з ним, то ми маємо дуже негативне явище, – зауважив Валентин Маціашко, заступник керівника департаменту охорони праці ФПУ, – ФПУ запропонувала конкретні заходи щодо зменшення цього показника. По-перше, ми вимагаємо, щоб роботодавці надавали інформацію про постраждалого – незалежно від того, є він членом профспілок чи ні – в профспілковий комітет підприємства. Для чого це робиться? Щоб захистити людину праці і щоб у неї була аргументація для вступу в профспілку, які здійснюють такий захист».

Наприкінці семінару його учасники ухвалили рекомендації щодо вдосконалення роботи з проведення розслідувань нещасних випадків на виробництві.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

АЕРОПОРТИ ЗАЛИШАТЬСЯ БЕЗ КОНТРОЛЮ?

Тисячі державних службовців міністерства внутрішніх справ Великобританії проголосували за проведення страйку. Про це повідомила профспілка працівників громадських і комерційних організацій країни.

Незважаючи на те, що дата страйку не оголошується, є вірогідність, що він негативно вплине на проведення майбутньої Олімпіади. Це пов'язано з тим, що працівники прикордонного контролю підпорядковуються МВС. У разі проведення страйку черги в пунктах паспортного контролю можуть значно збільшитися. Причиною протесту стало масове скорочення працівників. За словами представників профспілки, це вже призвело до хаосу на кордонах і величезних черг в

аеропортах. Як повідомляє британське Національне бюро аудиту, нещодавно служба прикордонного контролю звільнила на тисячу працівників більше, ніж планувалося, внаслідок чого довелося наймати додатковий персонал і збільшувати кількість робочих годин службовців, що залишилися. Серед інших вимог профспілка також називає підвищення заробітної плати та перегляд правил приватизації, за якими приватні компанії можуть найматися на службу прикордонного контролю.

МОЛДОВА

ПЕДАГОГИ ВИМАГАЮТЬ ВІДПУСКНІ

Працівники освітніх закладів занепокоєні тим, що багато їхніх колег до сьогодні не отримали відпуску та можуть ініціювати проведення страйку, якщо не отримають належних виплат.

Як заявив голова Профспілки освіти і науки Республіки Молдова Дмитро Іванов, стало відомо, що вчителю не повністю виплатили відпуски. Якщо в містах ситуація дещо краще, то в селах виплачувати їх ще й не розпочинали. «У випадку, якщо нічого не зміниться, – говорить він, – викладачі готові влаштувати масові протести. Про це заявили співробітники освітніх установ низки районів країни». За словами Дмитра Іванова, нинішня ситуація є доволі критичною, оскільки міністерство фінансів не

перерахувало необхідної кількості коштів для виплати відпускних працівникам освітньої сфери. Національна конфедерація профспілок Молдови уже надіслала Мінфіну листа з проханням вирішити проблему. Згідно з Трудовим кодексом Молдови роботодавець зобов'язаний виплатити працівникові кошти для відпустки не пізніше, ніж за три дні до її настання.

ДО ВІДОМА

103 тис. працівників освітньої сфери та 34 тис. студентів є членами Профспілки освіти і науки Молдови, яка входить до складу Національної конфедерації профспілок Молдови, а з 1997 року ще й до складу Міжнародної профспілки освіти, що нараховує 38 млн спільчан з усього світу.

БІЛОРУСЬ

АКЦЕНТ - НА СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

На запрошення Білоруської профспілки працівників місцевої промисловості та комунально-побутових підприємств делегація спорідненої галузевої профспілки України на чолі з її головою – Олексієм Романюком – узяла участь у семінарі, який відбувся у Мінську.

Представники Луганського, Донецького, Черкаського, Хмельницького та Запорізького обласних комітетів галузевої профспілки обговорили з білоруськими колегами питання соціального партнерства задля ефективного захисту законних трудових прав і соціально-економічних інтересів членів профспілки. У рамках семінару учасники делегації ознайомилися з практикою роботи Білоруського республіканського та Мінського міського комітетів профспілки, соціальних партнерів унітарного підприємства «Мінськводоканал», приватного унітарного підприємства

«Світлоприлад», ВАТ «Білхудожкераміка», приватного унітарного підприємства «Вітон» товариства глухих. Окрім того, вони зустрілися із міністром житлово-комунального господарства Білорусі Андрієм Шорцем та головою Федерації профспілок Білорусі Леонідом Козиком. Учасники української делегації ввелися, що робота з реформування і розвитку ЖКГ та інших галузей, працівники яких об'єднані у профспілку, має чітко виражений системний характер завдяки гідному соціальному партнерству з профспілками. Заслугує на увагу справжня турбота про працівників та членів їхніх сімей. У першу чергу – зав-

дяки можливостям колективних договорів. Соціальні партнери дбають про здоров'я нації: проводиться медобстеження працівників, підприємства виділяють значні кошти на охорону праці. В країні існують оздоровча програма: кожен має можливість займатися спортом. Навчання у Білорусі переважно безкоштовне, системно відбувається підготовка та перепідготовка кадрів. Проте існують і певні проблеми, які непокоять профспілки. Основна з них – це контрактна форма трудового договору для всіх категорій працівників. Перебуваючи у Білорусі, учасники делегації ознайомилися також із ро-

ботою комунальних служб і станом житлових будинків Мінська і міста Молодечне, відвідали Меморіальний комплекс «Хатинь», де поклали квіти до монумента загиблих, і пагорб Перемоги. За підсумками візиту досягнуто домовленостей зробити традиційними зустрічі профспілок галузі Білорусі та України, адже це дає змогу перейняти досвід роботи у справі поліпшення стану ЖКГ, надання якісних комунальних послуг населенню й забезпечення соціального захисту працівників галузі.

ІНФ. ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ГРОМАДСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ УКРАЇНИ

АЗЕРБАЙДЖАН

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ «ТЮРК-МЕТАЛ»

У Культурному центрі ім. Хатаї м. Баку, за організаційної підтримки Конфедерації профспілок Азербайджану, відбулося засідання керівного органу турецької профспілки «Тюрк-Метал». У своїй промові голова КПА Саттар Мехбалієв наголосив, зокрема, на тому, що зміцнення зв'язків профспілок братніх народів Туреччини й Азербайджану має велике значення для зближення країн. Він назвав символічним проведення першого після з'їзду Конфедерації засідання ради директорів найбільших турецьких профспілок у м. Баку. На засіданні виступив також генеральний директор «Тюрк-метал» Певрул Кавлак, який високо оцінив роботу керівного органу їхньої профспілки, відзначив динамічний розвиток зв'язків профспілок обох країн. Учасники заходу розглянули й ухвалили план основних напрямів діяльності профспілки «Тюрк-Метал» на наступні чотири роки.

ТАДЖИКИСТАН

ПІДБИТО ПІДСУМКИ РОБОТИ

У м. Кайкарумі відбулося візне засідання генеральної ради Федерації незалежних профспілок Таджикистану, на якому розглядалося питання «Про діяльність Федерації профспілок Согдійської області щодо виконання законів Республіки Таджикистан «Про соціальне партнерство, угоди та колективні договори» та «Про державне соціальне страхування». У засіданні взяли участь голова Согдійської області Кохір Расулзода, заступник директора Центру стратегічних досліджень при Президентові Республіки Таджикистан Сайфулло Сафаров, голова Асоціації

підприємств області Рахмон Хусейнов, члени президії Федерації профспілок області, голови галузевих обкомів і міських та районних координаційних рад профспілок, а також профспілкові активісти області. Вони обговорили досягнуті успіхи в розвитку соціально-економічної сфери, соціального партнерства та організації літнього відпочинку дітей і підлітків за участі профспілкових організацій регіону. Предметом обговорення була також реалізація положень законів «Про соціальне партнерство, угоди та колективні договори» та «Про державне соціальне страхування».

— Валентин Петрович, вирішення соціальних питань киян багато в чому залежить від соціального діалогу влади, роботодавців і профспілок. Укладаючи територіальну угоду, на чому передусім зосереджували увагу соціальні партнери?

— На гідній та продуктивній роботі. На достойній заробітній платі, яка повинна відповідати затраченим зусиллям і щоб працівник міг на неї утримувати свою сім'ю. Через соціальний діалог ми повинні розв'язати всі проблеми, які непокоять людей. І найголовніше, я вважаю, це той мінімум, який має гарантувати влада для людей.

Хочу акцентувати увагу на тому, що, справді, сторонам соціального діалогу слід шукати нові підходи до розв'язання проблем. Насамперед — оплати праці. Політика дешевої робочої сили, яка проводилася останнім часом, призвела до негативних наслідків.

По-перше, відбулося падіння продуктивності праці, по-друге, — дискваліфікація тих, хто залишився і, як результат, — порушення балансу споживання.

Власники підприємств, бізнесу повинні зрозуміти, що дешева робоча сила — це низька якість продукції, а відтак — вона неконкурентоспроможна. Якщо хочеш випустити якісну продукцію, то треба нормально платити. До речі, така політика призвела до того, що частка заробітної плати в структурі ВВП у 90-ті роки становила 60%.

Нині — 30%. А частка заробітної плати в собівартості продукту сьогодні становить 6–7%.

Порівняно з іншими регіонами у Києві заробітна плата набагато вища: в середньому близько 4,6 тис. гривень. Але парадокс у іншому. В столиці поширений неформальний ринок, тіньова заробітна плата. Ми проводили декілька робочих зустрічей, круглих столів, де порушували ці питання. Нині планується спільна тристороння конференція, де будуть запропоновані конкретні заходи для вирішення цієї ситуації.

Усім відомо, що у будівництві, на транспорті «процвітає» нелегальна заробітна плата. Цьому сприяє атмосфера, яка склалася у цих галузях. Тут не діють закони, заробітна плата виплачується у конвертах, не забезпе-

чується охорона праці. Ніхто не знає, як робітник відпочиває, працює. Відтак зростає небезпека руху, бо водії працюють по 20 годин.

Тож влада й роботодавці мають зрозуміти, що треба зустрічатися за круглим столом, вирішувати болочі питання.

У 2011 році ми провели дев'ять тристоронніх соціально-економічних рад, на яких розглядалися чимало гострих питань, серед яких і ліквідація боргів із заробітної плати. Слід зауважити, що завдяки домовленостям за рік вдалося скоротити цю заборгованість. Нині по Києву вона становить близько 60 млн гривень, а було — 120 мільйонів!

Сьогодні ми також порушимо перед владою та роботодавцями питання щодо реформування системи соціального захисту.

— Які гарантії для бюджетників передбачені у новому документі?

— Для них збережено муніципальні надбавки. Завдяки зустрічам, досягнутим домовленостям нам вдалося домогтися внесення змін до бюджету міста та виділення додаткових коштів для педагогів.

— Чи існують проблеми у формуванні соціальної політики міста?

— Проблеми є. І ми весь час про це говоримо.

Проблема перша — це великі розбіжності у заробітній платі. Приміром, на одному й тому ж підприємстві заробітна плата керівника може у 20–40 разів бути вищою, ніж заробітна плата пересічного працівника. Так не повинно бути!

Нині із цього питання тривають переговори з роботодавцями та владою. Міністерство соціальної політики готує законопроект, де ці проблеми будуть урегульовані. Проблема друга. На жаль, останнім часом зовсім мало уваги приділяється охороні праці. І, як результат, з кожним роком кількість нещасних випадків на виробництві зростає. Чому? Тому що на безпеку праці виділяється обмаль коштів.

— Як Ви оцінюєте виконання територіальної угоди у минулому періоді? Які проблеми залишилися нерозв'язаними?

— Минулого року ми підбивали підсумки виконання територіальної угоди за 2010–2011 роки. І знову ж таки залишилися

ВАЛЕНТИН МЕЛЬНИК: «ЗАВДАННЯ У НАС ОДНЕ- ДОБРОБУТ КИЯН»

У травні між Київською міською державною адміністрацією, Федерацією роботодавців м. Києва та Київською міською радою профспілок було підписано тристоронню територіальну угоду на 2012–2013 роки. Під документом поставили свої підписи голова КМДА Олександр Попов, голова Ради Федерації роботодавців м. Києва Руслан Демчак і голова Київміськпрофради Валентин Мельник.

Підписання угоди має на меті консолідувати зусилля органів влади, роботодавців і профспілок на виконання першочергових завдань у сфері соціально-економічних і соціально-трудова відносин, забезпечити конституційні права і гарантії для людей праці та членів їхніх родин.

Що гарантує киянам нова угода, які проблеми першочергово вирішуватимуть сторони соціального? Про це «ПВ» дізналися у голови Київміськпрофради Валентина Мельника.

невирішеними питання ліквідації заборгованості із заробітної плати, будівництва доступного житла, підготовки молодих спеціалістів, а також екологічні проблеми, організація дозвілля для дітей і підлітків, відпочинок дорослих, функціонування міських спортивних закладів.

Раніше на території Києва діяло 52 дитячі оздоровниці. На жаль, нині їх залишилося близько двадцяти. Частина або перепрофільовано, або закрито.

Ми пропонували керівництву міста спільними зусиллями навести лад у цих закладах, але через брак коштів не змогли цього зробити.

На жаль, сьогодні скорочується обсяг промислового виробництва. Багато підприємств Києва або збанкрутували, або значно зменшили обсяг промислового виробництва. А отже, це призводить до зменшення надходжень до міського бюджету.

Окрім того, маємо низку проблем, які накопичилися з минулих років. Це сплата кредитів, які попередня влада столиці отримала на невідповідних умовах.

— Чи увійшли нерозв'язані питання до нової угоди? Як вони виконуються?

— Сторони соціального діалогу шукають резерви для вирішення набіблих питань. Уже запроваджується програма будівництва доступного житла «70х30». Київські профспілки ініціюють розроблення програми будівництва житла за кошти підприємств. І вже маємо позитивні зрушення. Низка підприємств висловили бажання виділити кошти на будівництво квартир для своїх працівників. Також вирішується питання надання соціального житла медичним працівникам.

Наше завдання — організувати дозвілля для дітей і підлітків у районах, де вони мешкають. На жаль, нинішні центри відпочинку переважно платні. Тому ми порушуємо питання, щоб надати певні преференції закладам, які опікуються організацією дитячого дозвілля. Нещодавно завдяки активній позиції профспілок Київська ухвалила рішення звільнити дитячо-юнацькі спортивні школи від плати за землю. І це ще один позитив соціального діалогу.

РОЗМОВУ ВЕЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

НА КОНТРОЛІ –
ТРУДОВЕ
ЗАКОНОДАВСТВО

За підсумками колегії Івано-Франківської облдержадміністрації, яка заслухала питання «Про співпрацю облдержадміністрації та ради профспілок області щодо соціально-економічного захисту найманих працівників та стану колективно-договірного регулювання», було прийнято відповідні рішення для подальшого розвитку соціального.

Як зазначив голова обласної ради профспілок працівників хімічних та нафтохімічних галузей Василь Олексин, спільно з управлінням праці ОДА і Територіальною держінспекцією з питань праці здійснюються перевірки підприємств галузі щодо дотримання вимог трудового законодавства та договірних зобов'язань, передбачених колективними договорами.

Вже перевірено п'ять підприємств. Керівники ТОВ «Синтра», «Синтелон УА», «Вінісіс», ДК «Орісіс» дали згоду створити спілку роботодавців м. Калуша з метою ведення переговорів при укладанні регіональної угоди та поглиблення соціального діалогу. В обласній організації профспілки проаналізовано виконання колективних договорів і проведено розширене засідання за участі відповідальних обласних органів контролю.

Завдяки зусиллям профспілок збільшилась кількість господарських товариств, де дотримуються норми галузевих угод з оплати праці. У 2011 році працівникам надано пільг і компенсацій більше, ніж передбачено законодавством у розмірі 9 млн 790 тис. грн. Однак, на підприємствах галузі в останні роки дещо зменшилась чисельність працівників. Простояючи потужності ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття». На одноденний тиждень переведено роботу ТОВ «Завод «Техмаш». Зарплата зросла, але ще не досягла рівня по галузі в Україні. Голова обкому профспілки працівників держустанов Ніна Гушпін повідомила, що рішення ОДА, з якими ознайомились голови первинки Івано-Франківська, знайшли відображення в тематичному семінарі «Правове регулювання трудових відносин та

соціально-економічне забезпечення працівників держустанов».

Рішення ОДА «Про співпрацю облдержадміністрації та ради профспілок області щодо соціально-економічного захисту найманих працівників та стану колективно-договірного регулювання» висуває важливі вимоги також перед органами місцевої виконавчої влади. Цей документ зобов'язує очільників райдержадміністрацій та міських голів запровадити чітку систему контролю за ходом укладення та реєстрації колективних договорів, щорічно розглядати стан виконання домовленостей на спільних засіданнях колегій облдержадміністрацій та колегіальних органів профспілки і роботодавців для посилення відповідальності представників сторін соціально-трудових відносин за неналежне виконання колективних та галузевих угод. Ці ж питання були розглянуті на колегії Калуської райдержадміністрації, розпорядженням міського голови М. Коломий було затверджено склад міської тристоронньої соціально-економічної ради.

За словами голови Городенківської райдержадміністрації Івана Мороза, в районі проводиться робота щодо впорядкування оплати праці у відповідності з чинним законодавством. Із початку 2012 року здійснено перевірки об'єктів господарської діяльності, під час яких виявлені й усунені порушення трудового законодавства, зокрема чотири приватні підприємці оформили трудові відносини з найманими працівниками.

СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК,
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ.

СУДНОБУДІВНА ГАЛУЗЬ

Прийняття 5 червня ц. р. Верховною Радою України в першому читанні Закону «Про проведення економічного експерименту щодо державної підтримки суднобудівної промисловості» (рег. № 10360), внесенного народним депутатом Володимиром Наконечним, знайшло активну підтримку на Миколаївщині.

КОРАБЕЛИ ВИМАГАЮТЬ
ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ

У середині липня в ПАТ «Миколаївський суднобудівний завод» відбулися збори трудових колективів, ініційовані профспілковими комітетами. На них суднобудівники висловили свою підтримку зазначеному закону. Також було прийнято звернення трудових колективів до Верховної Ради України та Президента Віктора Януковича щодо невідкладного прийняття цього закону.

А вже 19 липня відбулося позачергове засідання президії Миколаївської обласної ради профспілок «Про підтримку звернення

трудова колективів суднобудівних підприємств м. Миколаєва щодо прискорення прийняття Закону України «Про проведення економічного експерименту щодо державної підтримки суднобудівної промисловості». Надаючи важливого значення цьому закону у відродженні суднобудівної галузі, розвитку економіки регіону та держави в цілому, президія Миколаївської облпрофради одногослосно підтримала звернення.

Прийнято також звернення Миколаївської облпрофради до Верховної Ради та Президента України Віктора Януковича щодо невідкладного прийняття вказаного закону в цілому.

Цього ж дня в Миколаївській обласній державній адміністрації з ініціативи облпрофради відбулася зустріч представників трудових колективів ПАТ «Чорноморський суднобудівний завод», ПАТ «Миколаївський суднобудівний завод «Океан» та профспілок області з головою облдержадміністрації Миколою Крутловим. Суднобудівники передали йому звернення, в якому наголошується нагальна необхідність вжити з боку облдержадміністрації всіх можливих заходів впливу для невідкладного прийняття Верховною Радою України Закону «Про проведення економічного експерименту щодо державної підтримки суднобудів-

ної промисловості». Фахівці суднобудівних заводів Миколаєва і представники профспілок вважають, що це – практично останній шанс галузі для поступового виходу з кризи.

Також представники Миколаївської обласної ради профспілок повідомили Миколі Крутлову про те, що звернулися за солідарною підтримкою ініціативи корабелів до профоб'єднань Автономної Республіки Крим, Херсонської області, галузевих профспілок міст Севастополя, Керчі, Феодосії, Запоріжжя та Києва.

**ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНИЙ ВІДДІЛ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ
ОБЛПРОФРАДИ**

ПІДСУМКИ РОБОТИ

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР: ЩО ЗРОБЛЕНО?

Днями розширена президія Єнакіївського територіального округу профспілки обговорила підсумки виконання колективного договору за перше півріччя поточного року. Заслухавши доповідь генерального директора ДП «Орджонікідзевугілля» Павла Череповського, члени президії дійшли висновку, що з 205 пунктів колективного повністю виконані 180, частково – 20, не виконані – 5.

У першому півріччі план виробництва на ДП «Орджонікідзевугілля» виконаний на 104,2%, а фонд оплати праці підприємства збільшився порівняно з аналогічним періодом минулого року на 52,3 млн грн і становить 309,7 млн. У свою чергу середньомісячна зарплата працівника зросла на 606,2 грн, склавши 4499,2 грн. Водночас розміри тарифних ставок працівників підприємства є нижчими за мінімальні гарантії щодо оплати праці, встановлені законодавством.

Підсумовуючи роботу з охорони праці в першому півріччі, президія констатувала зростання травматизму. За звітний період у структурних підрозділах держпідприємства сталося 63 випадки травмивання, що на один випадок більше, ніж минулоріч, а також два випадки смертельного травматизму, що на один випадок менше, ніж у 2011 році. Причиною такої ситуації є важкі умови праці, зношеність обладнання, а також несвоєчасне та в неповному

обсязі забезпечення структурних підрозділів ДП матеріалами й обладнанням. Водночас на охорону праці в першому півріччі нимішено витрачено 6415,7 тис. грн, з яких на придбання засобів індивідуального та колективного захисту – 3878,5 тис. грн, придбання спеодягу – 1635,6 тис. грн. Однак, на ці кошти було придбано 1044 комплекти спеодягу, що становить лише 46,9% від необхідної кількості, 100 пар спецвузтя (2,2%). При цьому не закуповувалися каски, онучі, протипилітні респіратори, рукавиці. Структурними підрозділами не виділялися кошти на придбання медикаментів. Крім того, не в повному обсязі отримані відрухування на культурно-масову, фізкультурну й оздоровчу роботу в розмірі не менше

0,83% фонду оплати праці. За перше півріччя надійшло лише 38,9% належної суми. Обговоривши виконання колективного договору в першому півріччі, президія Єнакіївського територіального округу директора підприємства та керівників структурних підрозділів усунути недоліки в питаннях нормування й оплати праці, охорони праці та екології, роботи з молоддю, гарантій діяльності профспілки та виконання Комплексної програми організації культурно-масової, фізкультурної та оздоровчої роботи для трудящих підприємства і членів їх сімей на 2012 рік.

**ЗА ІНФ. ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ
ВУГІЛЬНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ
УКРАЇНИ**

Сьогодні існує чимало проблем реформування системи соціальних пільг, які турбують багатьох українських громадян. Тож не дивно, що ФПУ не лишається осторонь цих питань та активно виявляє свою позицію...

ПІЛЬГИ: У ПОШУКАХ ПРАВДИ

“

Численні наукові дослідження засвідчують, що громадяни України ще не готові до кардинальних змін у цій сфері. Лише третина населення вважає, що потрібно замінити на грошові виплати пільги на житлово-комунальні послуги й на плату за телефон, а половина – пільги на плату за проїзд громадським транспортом.

Чинний порядок надання пільг сформований безсистемно й унеможливило виконання функцій належного соціального захисту населення. До найчисельнішої категорії, які мають право на пільги, належать: ветерани праці – близько 4,6 млн; ветерани війни – близько 2,8 млн осіб, серед яких учасників бойових дій – 325,3 тис., інвалідів війни – 223,1 тис.; особи, які мають особливі заслуги (зокрема трудові) перед Батьківщиною – 1,2 тис.; постраждали від Чорнобильської катастрофи – близько 1,9 млн; інваліди – близько 2,6 млн; діти війни – близько 6,1 млн осіб. Право на пільговий проїзд міським транспортом мають 10,5 млн пенсіонерів за віком.

Така кількість пільг для різних категорій призводить до того, що щороку законом про державний бюджет України на відповідний термін призупиняється або обмежується дія значної частини законодавчих актів, які регулюють надання відповідних пільг та компенсацій. Усе це викликає невдоволення членів профспілок, оскільки гарантовані пільги не реалізуються через хронічне недофінансування відповідних витратків державного бюджету України.

Щоб урегулювати проблеми в цій сфері, ще в 2009 році Кабмін своїм розпорядженням ухвалив Стратегію впорядкування системи надання пільг окремим категоріям громадян, якою визначені послідовність реформування цієї системи, зокрема етапи її основні заходи реалізації. Зазначена

стратегія була підтримана ФПУ. Проте замість поступового реформування або приймалися нові законодавчі акти, якими встановлювалися додаткові державні соціальні пільги, або призупинялися (обмежувалися) існуючі. Зокрема, на порушення норми Генугоди, без погодження з профспілками уряд вніс до Верховної Ради України проекти законів «Про гарантії держави щодо виконання рішень суду» (реєстр. № 7562 від 14.01.2011, № 9127 від 08.09.2011), якими обмежувалися права українців, передбачені чинним законодавством в частині надання пільг та гарантії.

ФПУ виступила категорично проти запропонованих змін та заявила про їх неприйнятність щодо скасування конкретних розмірів соціантій, закріплених законами, а натомість встановлення їх у порядку та розмірах, визначених Кабміном. Законопроект № 7562 від 14.01.2011 було відхилено та знято з розгляду ВРУ.

Дещо пізніше Кабінет Міністрів України повторно вніс аналогічний законопроект (реєстр. № 9127 від 08.09.2011), який уже 9 вересня 2011 року був прийнятий у першому читанні. ФПУ знову підготувала та внесла до Верховної Ради України свої пропозиції.

18 млн осіб

сягає загальна кількість пільго-виків в Україні, які належать до 600 різних категорій.

ці, і вже 5 червня 2012 року його було прийнято в другому читанні. У цій редакції вилучено розділ II «Прикінцеві та перехідні положення», якими передбачалося внесення змін до окремих законодавчих актів щодо обмеження чи скасування пільг та гарантії. А 22 червня Президент України підписав Закон № 4901-VI «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень».

Тож перед профспілками постає завдання долучитися до опрацювання змін до цілої низки законодавчих актів, що стосуються пільг тих чи інших категорій (Кабмін має розробити відповідні законопроекти до 2014 року). ФПУ листом від 21.06.2012 № 03/01-15/1056 уже звернулася до Кабінету Міністрів України з пропозицією створити робочу групу для доопрацювання II розділу цього Закону та включити до її складу представників профспілок із метою недопущення погіршення соціального захисту громадян.

Варто наголосити, що на виконання Національного плану дій щодо впровадження економічних реформ на 2010–2014 роки «Замочне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженого Указом Президента України від 27 квітня 2011 року № 504/2011, Міністерством соціальної політики наприкінці 2011 року було опрацьовано проект Закону України «Про упорядкування пільг, компенсацій та гарантії і посягання адресності їх надання особам, які мають право на пільги за професійною ознакою». Законо-

МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА

Досвід розвинених країн свідчить про те, що ефективною державною підтримкою може бути охоплено не більш як 10–15% населення. Сьогодні в ЄС кількість малозабезпечених становить майже 17%, а без застосування принципу адресності вона могла б сягнути 40%.

Німеччина. Пільги існують переважно для пенсіонерів, інвалідів та сімей з дітьми. Безкоштовних послуг проїзду й телефонного зв'язку тут немає, оскільки компанії, що їх надають, належать до приватних структур.

Франція. Громадяни з доходами, нижчими за 1,2 тис. євро, мають право на допомогу, яку надають у вигляді цільових чеків на оплату житла, комунальних та медичних послуг, що компенсує наявну різницю.

Польща. Ця країна реформувала свою систему пільг у 2004 році. Так, різними видами допомоги та пільг користуються лише близько 5% загальної кількості населення, а натуральні види допомоги замінюють на грошові.

Чехія. Соціальна допомога складається з безплатного медобслуговування, виплат по безробіттю та допомоги на дітей. Дотації на оплату житла та комунальних послуг надаються індивідуально й можуть сягати 80%. До пільг належить і зниження пенсійного віку для матерів: один рік за кожну народжену дитину.

США. Ветерани бойових дій та сім'ї померлих військовослужбовців звільняються від сплати прибуткового податку, мають право на безплатне медобслуговування, пільги при купівлі житла, транспортні тощо. А після трагедії 11 вересня потерпілі внаслідок терактів були прирівняні до загиблих під час бойових дій, а їх сім'ї також отримали аналогічні пільги. Соціальна допомога надається в межах федеральних і регіональних програм боротьби з бідністю. Її отримують біля 15% американців, доходи яких нижчі за прожитковий мінімум.

проект передбачав установлення пільг для окремих категорій працівників, які мають право на них за професійною ознакою, що надаватимуться їм у разі, якщо середньомісячний сукупний дохід сім'ї пільго-вика в розрахунку на одну особу за попередні 6 міся-

ців не перевищуватиме величини прожиткового мінімуму, встановленого на одну особу в розрахунку на місяць. Це насамперед стосується народних депутатів України, прокурорів, слідчих прокуратури та інших осіб. Зазначена норма не поширюється на медич-

них, педагогічних та працівників культури.

Запропоновані зміни спрямовані на запровадження адресного підходу до надання пільг і узгоджуються з профспілковою позицією. Проте в наданих висновках СПО профспілок до Мінісоцполітики зазначається, що впорядкування системи пільг з урахуванням матеріального стану окремих категорій громадян має розглядатися одночасно з адекватним підвищенням їх заробітних плат, що дозволить компенсувати втрачені пільги.

Монетизація системи соціальних пільг в Україні має торкатися лише окремих видів пільг, які здатні давати відчутний позитивний ефект. До того ж, потрібно забезпечити адресність соціального захисту з урахуванням реальних потреб. Не варто скасовувати всі пільги одночасно. Процес монетизації має бути тривалим, а розмір компенсації не повинен бути значно меншим за попередню пільгу. Крім того, заміна пільг на виплати в жодному разі не має відбуватися одночасно з підвищенням тарифів на відповідні послуги. І ще одна обов'язкова умова реформи: залишити пільги тим категоріям осіб, для яких вони відіграють роль привілеїв і є визнанням особливих заслуг перед державою. Наприклад, для учасників бойових дій та ліквідаторів аварії на ЧАЕС. І найголовніше – забезпечити адресність соціального захисту з урахуванням реальних потреб людини чи сім'ї.

ПІДГОТУВАЛА
АННА РЕПІЧ, «ПВ»

Цій дівчині просто поталанило знайти на смітнику таке розкішне місце для сну!

Поспішаючи у своїх справах, мало хто звертає увагу на таких людей. А вже щоб підійти і погов...

ЖИТТЯ ПРО

РАЙСА ЧИРВА,
«ПВ»

Їх називають безпритульні, безхатченки, або зверхньо – «бомжжі»... Ніхто не може навести достовірних даних, скільки безпритульних мешкають в Україні. Єдине, що стверджує статистика, за останні роки різко скоротилася кількість «дітей вулиці». Обрахувати дорослих та літніх людей, котрі опинилися без даху над головою, – справа безперспективна. Однак із кожним роком тих, хто змушений жити просто неба, невпинно більшає. Вони сплять поруч із безпритульними собаками, аби було тепліше вночі, займаються дрібними крадіжками, або просто чекають, коли їх уб'ють чи знову заарештують. Як вони живуть – люди, яким не пощастило в житті?

МИФИ ПРО БЕЗХАТЧЕНКІВ

Найпоширеніший міф полягає в тому, що безпритульним подобається таке життя. Психологи кажуть, що подібне виправдання – елементарний спосіб психологічного захисту. Насправді, не існує людей, які б добровільно обрали таку долю. Бо жодного душевного спокою вона не гарантує. Це тільки філософ Григорій Сковорода жив на вулиці і тишився з того. Та в нього для цього були глибинні підстави. Більшість же безхатченків такий спосіб не життя, а виживання гнітять.

Інший міф про безпритульних – вони геть усі підпільні мільйонери. Над цим стереотипом можна було б посміятися, але в пресі час від часу з'являються підрахунки заробітків жебраків. Мовляв, якщо людина просить милостину в перехо-

дах метрополітену, послугами якого користуються щодня мільйон людей, то цей мільйон треба лише помножити на гривню. Залишається тільки поцікавитись: а ви часто даєте гривню тим, хто її потребує?

Та чи не найбільший стереотип, що всі безхатченки – алкоголіки. Наша країна перебуває в числі перших за споживанням алкоголю. Більше п'ють тільки росіяни. Вживати спиртні напої у нас вважається способом зняти стрес чи просто розважитись. Тоді чому ми звинувачуємо безпритульних у порушенні моральних засад? Адже здебільшого не алкоголіки стають безхатченками, а навпаки. Хто знає, як жив би кожен з нас, опинившись у складній життєвій ситуації.

Причина, і наслідок – немов зачароване коло. Поперше, в нашому суспільстві багато людей хворі на

алкоголізм. Чимало їх через це втрачають життя, а коли опиняються на вулиці, алкогольна залежність тільки посилюється. Та навіть якщо такої проблеми не було, то вона з'являється, бо в середовищі волюючов'язково п'ють. Дослідження доводять, що майже половина безпритульних потрапили в алкогольну залежність уже після того, як опинилися на вулиці. Часто вони починають пити, щоб зігрітися та підтримати компанію, вирішити свої психологічні проблеми.

Побутує ще один стереотип, і він має право на існування: безпритульними стають колишні в'язні. Справді, певна кількість чоловіків поповнюють нічліжки після закінчення терміну ув'язнення. Їхнє майно конфіскують, коли вони потрапляють за ґрати, сім'ї зривають їх, тож так чи інакше вони виходять у нікуди, а

отже, опиняються на вулиці. Питанням соціалізації колишніх в'язнів на тлі нагальніших проблем ніхто не переймається.

І ще один міф. Безпритульними стають слабкодухі. Однак волонтери, які опікуються проблемами безхатченків, це категорично заперечують. І наводять приклади, що доволі часто на вулиці просто неба опиняються й сильні люди. Єдина провина яких – відсутність допомоги небайдужих у критичний момент. Банальна житейська історія: син одружився, невістка виявилась питушою. Син за скоєння злочину потрапив до в'язниці, а невістка почала знущатись над людиною похилого віку. Між вулицею і зашморгом бабуся обирає вулицю... До слова, найпоширеніша причина того, що люди опиняються на вулиці – невирішені родинні конфлікти, що закінчуються трагедією. Той,

хто знав життєвої поразки, стає частіше специфічного і неблагополучного вуличного гурту.

ПРИЗВИСЬКО З МІЛІЦЕЙСЬКОГО ПРОТОКОЛУ

За бездомними міцно закріпилося прізвисько з міліцейського протоколу – «бомж». Навіть укладачі словника-довідника соціального працівника абсолютно свідомо стверджують, що «значну частину безпритульних представляють так звані «бомжжі», тобто особи без певного місця проживання». Чим у науці «безпритульний» відрізняється від «бомжа», не пояснюють.

Давайте поглянемо на ситуацію з іншого боку. Людину не просто в скрутному, найгіршому для неї становищі, а в безвиході всі до-

вкола називають принизливим прізвиськом «бомж». Демонструють байдужість, зверхність чи осуд, або все це разом. Людина неминуче почуватиметься зайвою, непотрібною, нікчемною. А з часом її поведінка стане адекватною тому, чого інші звичай від неї очікують.

Безпритульні ніде й ніколи не користувались доброю репутацією. Не лише в Україні, а й світі загалом. Величезна соціальна дистанція сформувала в свідомості громадян стереотип «бомжа» як аморального, асоціального та мало не кримінального елемента. Благополучні люди дивляться на них, як на сміття, непотріб і швидше кинуть кістку бродячому псу, ніж шматок хліба жебраку. Їм байдуже, з якими проблемами безпритульні стикаються щодня. Що вони відчувають? Страх бути знехтуваними, а то й побитими, сором за те, що змущені злидарювати. Нестерпність соціальної ізоляції. Ігнорування, зверхнє ставлення, презирство й агресію з боку інших людей, які вважають себе нормальними.

Хтось, може, й справді сам винен у тому, що ночує в підвалі, бо для нього крім того, щоб пити горілку, інших принад не існує. Однак, за статистикою, добра половина безпритульних набула статусу «бомжа» внаслідок квартирних махінацій. Необов'язково з вини аферистів, нерідко просто з волі «добрих» родичів. Більшість безхатченків розлу-

70%
безпритульних

в Україні (та й інших країнах світу) припадає на чоловіків. Це переважно особи працездатного віку 30–49 років (54,5%). Люди віком від 50 років становлять 38%, молодь – лише 7,5%.

ДЕ ЖИТИ, КОЛИ НЕМА ДЕ ЖИТИ?

Громадська організація «Народна допомога – Київ» провела опитування серед безпритульних, аби з'ясувати місце їх ночівлі. Більшість із них сплять на вулиці – 27%, стільки ж – у друзів, знайомих чи родичів, 12,5% – у під'їздах, підвалах, на горищах. На вокзалах ночують 9%, ще 8% – на дачах. У покинутих будівлях – 6,5%, лікарнях – 5,5%, електричках – трохи більше 3%.

Чим займаються безхатченки вдень? На життя більшість їх заробляє, збираючи вторинну сировину (52%). Серед інших джерел заробітку респонденти називають будівництво та вантажні роботи – 27%, жебракування – 10,5%, пенсійні кошти – 11%. Практично 70% безпритульних постійно шукають поживи в баках для сміття, 12% зважуються на крадіжки їжі в перехожих.

Нинішньої суворі зими МНС організувало пункти обігріву безпритульних. Мабуть, багатьох це врятувало від загибелі

ворити, а може, й допомогти – то вже за!

СТО НЕБА

чені або неодружені, вдови та вдівці, сироти при живих дітях. Ті, хто переймається долею безпритульних, наводять ще одну цікаву статистику: серед них 39% людей з середньою спеціальною освітою, 28% – середньою, 17,5% – вищою. Трапляються і вчорашні професори, й музиканти, й актори. Та то було в минулому житті, коли в них були домівка, сім'я, робота. Ще до того, як вони потрапили в складну життєву ситуацію або не змогли розв'язати конфлікт із родичами. А нині вони живуть просто неба. Не сподіваючись на підтримку ні людей, ані держави.

ТІЛЬКИ НЕ В МОЄМУ ДВОРІ

Найбільша проблема безпритульних у тому, що вони абсолютно беззахисні.

Люди женуть їх із під'їздів навіть у лютий мороз, влаштовують обляви на мешканців нічліжок. Головний аргумент: нічого розносити заразу... Мовляв, через таких, як вони, вся Україна вражена туберкульозом або ще чимось гіршим.

Епідемія туберкульозу серед безпритульних – справді дуже велика проблема. І створюють її не тільки вони. Звернутися до поліклініки звичайний волоцюга ніколи не ризикне. Його навіть не пустять на поріг через неохайний зовнішній вигляд. Лише деякі заклади видають спеціаль-

БЕЗПРИТУЛЬНИМ У ЄВРОПІ ЖИВЕТЬСЯ ЛЕГШЕ

У Європі також вистачає безхатченків. Та це не означає, що люди там замерзають на вулицях посеред зими, або гинуть від спеки влітку. Європейські держави надають безпритульним соціальний захист і житло. Причому, у Швейцарії просто немає людей, які живуть на вулиці не з власної волі. Більшість їх обирають життя в спільноті, аби не почуватися самотніми й непотрібними. Для них спільнота «Емаус» перетворюється на своєрідну комуни чи навіть сім'ю, де з'являються близькі люди та

налагоджуються стосунки. В Італії функціонує спільнота святого Егідія. Вона здійснює величезний обсяг соціальних програм. У багатьох італійських містах працюють спеціальні крамниці, де можна придбати одяг за безцінь, школи, де бажані (насамперед біженці) мають змогу вивчати мову, спеціальні заклади, де безпритульні можуть прийняти душ. Працюють юристи, які допомагають відновити документи. Словом, здійснюються всі необхідні заходи, щоб запобігти соціальному напруженню. Тож тут можна жити на вулиці і почуватися при цьому людиною.

не направлення до поліклініки, де роблять безкоштовну флюорографію. Якщо хвороба виявлять, то до диспансеру таку людину візьмуть дуже неохоче. А за першої ж нагоди випишуть «за порушення лікарняного режиму». Тож вона знов таки мусить жити на вулиці, помирати там і заражати інших людей. Було б гуманніше, якби існував ізолятор для таких хворих, але в нашого громадянського суспільства до цього руки не доходять. Во завжди легше не помічати проблему, ніж боротися з нею. Не функціонують спеціальні заклади, вивтерезники, куди можна направити людину і допомогти їй. Міліція? Мало-

ймовірно сподіватись на її допомогу, до того ж це загрожуватиме людині штрафом та іншими проблемами. «Швидка» часто відмовляється забирати безпритульних, мотивуючи тим, що «нормальним» людям допомога потрібніша. А на реальну допомогу безпритульним зважуються лише поодинокі сміливці чи волонтери. На шляху благодійності існують суцільні соціальні, психологічні та ментальні бар'єри. Поділитися їжею, одягом, викликати «швидку», якщо людина потребує медичної допомоги, захистити її від свавллія, коли виштовхують на мороз. На це здатен далеко не кожний.

ники, поети, актори. До того ж, часто у цих людей інше ставлення до матеріальних цінностей. У них просто немає нічого матеріального! Отже, набагато важливішими є такі поняття, як дружба, спілкування, ці люди вмюють бути дуже відданими... Надзвичайно важливі для них людська підтримка й допомога», – розповідає вона.

Жінка переконана, що нами зазвичай керує не логіка, а страх перед відповідальністю за чийсь долю. Небажання людей миритись із сусідством безпритульних людей. Як кажуть, тільки не в моєму подвір'ї. Ми ніколи не замислюємося, що ж людина втрачає разом з домівкою. Це не простий факт відсутності житла. Разом з дахом над головою людина втрачає відчуття безпеки, стабільності та приватності. Соціолог Анастасія Рябчук стверджує, що специфіка вуличного життя виробляє низку спільних рис характеру: недовіру до оточення, обмеження соціальних контактів до мінімуму, орієнтацію на задоволення власних потреб за будь-яку ціну, навіть шляхом порушення соціальних норм і законів, відсутність планів на майбутнє, байдужість до того, що відбувається навколо.

...Безпритульна жінка спить під деревом на траві, мішно обнявши собаку: так теплоше. І безпечніше: пес її не обгавкає, не вкусить, не відштовхне. Вони обоє живуть просто неба. І розраховують лише на самих себе...

Безпритульних не так багато, як здається. Часто люди отинаються на вулиці не з власної вини. В нашій країні дуже низький рівень правової культури. Може бути так, що людину обдурили, забравши в неї житло, тоді вона прагне одного: знайти роботу і житло. Всупереч стереотипам, безпритульні – це не лише маргінали й алкоголіки.

Елла Лібанова, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. Птухи НАН України

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

ОЗДОРОВЧЕ ЛІТО: НЕЗАБУТНІ ВРАЖЕННЯ

Найефективнішою формою відпочинку і духовного розвитку підростаючого покоління було й залишається перебування в стаціонарних дитячих оздоровництвах. Так, у профспілкових оздоровчих колективах «Смерічка» Прикарпатського державного університету ім. В. Стефаника та «Едельвейс» цьоголіч лише протягом першої та другої табірних змін відпочили близько 800 дітей і підлітків чи не з усіх регіонів України.

У спортивно-оздоровчому комплексі «Смерічка» (директор Микола Соє) створені належні умови для оздоровлення дітей, а також реалізації важливої програми виховної роботи з дітьми, зокрема патріотичного виховання під девізом «Ми – громадяни України». Нині в кожній табірній зміні проводяться театральні дійства «Моя земля – земля моїх батьків». Під час цих заходів малеча дізнається багато цікавого про історію своєї Вітчизни, її природні багатства, економічний потенціал тощо. Форми проведення таких заходів найрізноманітніші. Приміром, під час подорожей за маршрутом «Микуличин – полонина Лісна» діти почули цікаві розповіді про події національно-визвольних змагань українського народу, оглянули реконструйовані краєвки, побачили, в яких умовах вела боротьбу Українська повстанська армія. Виховне спрямування мають також етнографічні пісенні фестивалі «Шовкова косиця», програми «Звичайного народу» тощо. Під час оздоровчої зміни діти фізично загартовуються. Для цього максимально використовуються можливості туризму, при цьому враховується стан здоров'я дітей. Тому кожному походу передують ретельні підготовки. Після перебування на «поляні коханья» більш втірливі підіймаються на гору Хом'як, а вже потім –

на Говерлу. Цього року відпочивальники «Смерічки», а це майже 60 дітей, двічі побували на найвищій вершині Українських Карпат. Під час сходження вони дізналися багато цікавого про рослинність, кліматичні особливості річного краю. Масовістю відзначаються автобусні екскурсії. Діти мали можливість побувати в м. Коломиї, с. Криворівні Верховинського району, в Манявському скіпі, ознайомитись з іншими визначними місцями Прикарпаття. Про пізнавальну роль таких екскурсій годі й говорити. Начальник туристично-оздоровчого комплексу «Едельвейс» Мар'яна Катрич розповідає, що діти урочисто відзначили День Конституції, День прапора України. А музичний керівник Богдан Синевірський підібрав для цього відповідний репертуар. Проводився конкурс стрілецької пісні, яка стала невід'ємною частиною вітчизняної музичної культури. Звичайно, виконувалися народні пісні. Діти переконалися, що кольори державного прапора уособлюють в собі кольори неба і стилі до шениці. В душах підростаючого покоління засівалося зерно любові до своєї Вітчизни. Слід також зазначити, що в цих оздоровництвах велика увага приділяється пропаганді духовної спадщини, народних звичаїв та обрядів.

**СЕРГІЙ ЛІЗАНЧУК,
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ.**

ХАРКІВ – КРИМ

У червні 2012 року в с. Курортному на Південному березі Криму відбувся виїзний навчальний семінар-практикум з порядком денним «Завдання профорганізації області щодо реалізації резолюції VI з'їзду ФПУ «Про підвищення ефективності соціального діалогу»».

НАВЧАТИСЯ, ПЕРЕМАГАТИ...

Ініціатива обласної ради профспілки, започаткована 6 років тому, потребує нових підходів до навчання профспілкових активістів, підтримки керівників організації та установ соціальної сфери регіону на рівні соціального діалогу, розвитку набутих практичних навичок у їх спільній діяльності і, безумовно, ретельної підготовки. Час вимагає творчого підходу до організації профспілкового навчання, створення нових його форм, спонукає учасників семінару до пошуку ефективних шляхів залучення однодумців, розроблення пропозицій для найповнішої самореалізації, насамперед рядових співчленів. Цьогоріч у семінарі взяли участь 120 профспілковців, серед яких керівники установ та організації со-

ціальної сфери, голови первинних профорганізацій, профспілкові активісти. На заході була присутня член Центральної ради профспілки, перший заступник начальника Головного управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації Тетяна Бабенко. Основний лейтмотив навчального матеріалу можна сформулювати так: налагоджений соціальний діалог між керівниками підприємств, організації, установ соціальної сфери та представниками первинки в особі їх голів є невід'ємною складовою ефективного захисту трудових та соціально-економічних прав працівників. Ішлося про практичне застосування норм Галузевої угоди для забезпечення захисту людини праці,

шляхи врегулювання трудових відносин і соціально-економічних інтересів працівників та роботодавців, що потребують додаткової уваги. Саме з цих питань відбулися найбільш бурхливі дискусії, під час яких були висловлені різноманітні підходи до розв'язання проблемних ситуацій, що виникають в трудових колективах. Змістовний роздавальний матеріал, який одержали учасники семінару для використання в подальшій роботі, містив низку робочих документів, зокрема рекомендації щодо питань порядку оплати праці, поновлення на роботі незаконно звільненого працівника, дотримання гарантій і прав членів профкому та ін. Під час семінару традиційно проводилася VI галу-

зева спартакиада з десяти видів спорту: шахів, шашок, нардів, бильярду, настільного тенісу, плавання, бігу на 100 метрів, бадмінтону, дартсу, пляжного волейболу. Майже кожен учасник семінару-практикуму брав участь у спортивних змаганнях. Протягом усієї спартакиади йшла запекла боротьба за призіві місця. Переможці, які послили три першорядні місця з кожного виду спорту, отримали почесні дипломи та медалі. Учасників спартакиади, які стали переможцями з кількох видів спорту, нагороджено пінніми подарунками від обласної організації профспілки.

**ЛЮДМИЛА ПЛАСТУН,
ГОЛОВА ОБЛАСНОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ
СФЕРИ УКРАЇНИ**

ВРАЖЕННЯ УЧАСНИКІВ СЕМІНАРУ

ГАЛИНА БОНДАР,
член облпрофради,
директор
територіального центру
соціального
обслуговування
Львівської міської
ради

Проведення щорічних навчальних семінарів для профспілкових активістів уже стало доброю традицією. Для мене як керівника соціальної установи навчання завжди є рушійною силою для врахування досвіду колег у щоденній роботі. Я не вперше присутня на таких семінарах і найцінніше для мене – обмін думками, формами роботи, що дають позитивний результат. Саме це допомагає мені оптимізувати пошук шляхів вирішення різних питань, що виникають у роботі територіального центру, вдосконалювати й розширювати якість наданих послуг.

**ГЕННАДІЙ
ВЯЗОВЧЕНКО,**
державний інспектор
праці Територіального
Держгірпромнагляду
України в Харківській
області, профактивіст

Нам, фахівцям з безпеки праці на виробництві, в установах та організаціях, імпонує те, що в процесі підготовки навчального семінару-практикуму кожен його учасник був ознайомлений з інструкцією з охорони праці. Від імені колег, працівників ТУ Держгірпромнагляду й учасників семінару, хочу висловити подяку організаторам профспілкового навчання за професійно підготовлену програму, грамотно складену добірку роздавального матеріалу й створення нового підходу до обміну набутим досвідом роботи. На мою думку, мети семінару досягнуто.

НАДІЯ ТЕРЕЩЕНКО,
голова первинної
організації, працівник
територіального
центру соціального
обслуговування
Львівської райдерж-
адміністрації

Представники наших первинних організацій профспілки були налаштовані на те, аби кожен із чотирьох днів семінару використати якнайпродуктивніше: вдосконалити свої знання з найбільш ефективних форм ведення соціального діалогу як одного з найоптимальніших та найдієвісних інструментів переговорного процесу, опрацювати питання сепаративної участі в спартакиаді, що дає можливість підвищення рівня працівників та членів їх сімей. Важливим заходом є також проведення VI галузевої спартакиади. Я взяв участь у двох видах спортивних змагань – настільному тенісі та пляжному волейболу. З настільного тенісу мені вдалося посісти перше місце. Приємно було в хвилюючій урочистій обстановці одержувати дипломи, медалі переможців.

ОЛЕКСАНДР ЖУРКАНУ,
начальник відділення
виконавчої дирекції Фонду
соцстрахування від
нещасних випадків на
виробництві та профзахо-
рювань Комітету територіального
р-ну м. Харкова

Оцінюючи цей захід, слід підкреслити важливу роль профспілки, яка в невиміруєній обстановці знайомить з формами роботи колег, що вже випробувані на практиці та приносять вагомі результати. Це і налагодження соціального діалогу для вирішення питань, що стосуються підвищення життєвого рівня працівників та членів їх сімей. Важливим заходом є також проведення VI галузевої спартакиади. Я взяв участь у двох видах спортивних змагань – настільному тенісі та пляжному волейболу. З настільного тенісу мені вдалося посісти перше місце. Приємно було в хвилюючій урочистій обстановці одержувати дипломи, медалі переможців.

ОЛЬГА ЄГОРОВА,
голова первинної проф-
організації, начальник відділу
персоніфікованого обліку
отримувачів пільг управління
праці та соціального захисту населення
адміністрації Московського
р-ну Харківської міськради

Головою первинки мене обрали в цьому році, тож і в такому семінарі я вперше. Для мене він був важливим тим, що збагатив мої профспілкові знання, надав можливість обмінятися професійним досвідом у процесі спілкування з головами первинки інших соціальних установ, моїми колегами з управління праці та соціального захисту населення не тільки м. Харкова, а й області. Дух єднання колективів, набути знання в живому діалозі, позитивний заряд енергії, отриманий на семінарі, сподіваюся про фервербер, не стає працівників соціальної сфери у вечірньому небі на березі моря залишається з мною надовго.

– Микола Івановичу, в яких країнах Ви недавно побували й хто Вам у цьому допоміг?

– Моя поїздка мала офіційний характер і стала можливою завдяки сприянню посольств України в республіках Македонії, Сербії та Хорватії. Наше посольство в Хорватії також має консульство в Боснії і Герцеговині. Посли й представники посольств допомагали мені в організації фотовиставки «Українці за Уралом» і збиранні цікавих матеріалів про життя українців на Балканах. Із 17 лютого по 7 квітня цього року я проїхав місяцями української діаспори в цих чотирьох країнах 2713 кілометрів.

Значний внесок у забезпечення виконання моїх журналістських обов'язків зробили представники української діаспори. Вони знаходили і час, і кошти, аби доправити мене в найвіддаленіші гірські куточки. Активне переселення з Галичини до балканських країн відбувалося з 1890 до 1914 років. Після початку Першої світової війни в 1914 році масове переселення припинилося.

Поняття села на Балканах і в нас – то велика різниця. Там якщо село існує в адміністративному розумінні, то це гарні двоповерхові будиночки, населений пункт з добре розвинутою інфраструктурою.

Цікаво, що за часів керівництва Йосипа Броз Тіто в колишній Югославії рівень життя порівняно з тодішнім рівнем життя в Україні, а це 60–80-ті роки, був втричі вищим. Нині рівень життя у тих балканських країнах, де я був, на мій погляд, у півтора-два рази вищий, аніж в сучасній Україні.

– Який, на Вашу думку, внесок української діаспори в державне будівництво вищезгаданих країн?

– В усіх цих країнах дуже висока інтегрованість українців у суспільство. Це беззаперечний факт. Українці є депутатами місцевих парламентів, очолюють державні й громадські структури, працюють викладачами вузів, науковцями, робітниками, обробляють землю. І всюди українці відзначаються високим рівнем власного розвитку, адже вони мають від природи високий розумовий і фізичний потенціал. Українці надзвичайно відповідальні люди, вони, зокрема, порівняно мало вживають алкоголь. Парадокс і біда в тому, що такий колосальний людський потенціал є в Україні, але він слабо використовується. За роки незалежності з України виїхало за кордон 7 млн працездатних людей. Я, побачивши, як живуть українці навіть у Росії, а надто в Канаді та на

«Нашій хаті вже 100 років!». Подружжя Стефанії і Славки Барановських (м. Вербас, Автономний Край Воєводина, Республіка Сербія)

СЛІДАМИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Із благословення Предстоятеля Української православної церкви Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Володимира відомий журналіст-мандрівник Микола Хрієнко здійснив три етапи проекту «Українці за Уралом» та успішно презентував його як фотовиставку в балканських країнах.

«Кобзар у Македонії». Пам'ятник поету і художнику, академіку Тарасу Шевченку (м. Скоп'є, Республіка Македонія)

– На засіданні Гуманітарної ради Президент України Віктор Янукович порушив питання святкування 200-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка на державному рівні. Готується відзначити ювілейні заходи й українська діаспора. На якому етапі перебуває реалізація Вашого проєкту «Слідами Тараса Шевченка» про його десятирічне заслання на територіях царської Росії і Казахстану?

– Всюди, де мені вдалося побувати, українська діаспора любить, шанує і поважає творчість Тараса Шевченка. Я був на відкритті пам'ятника Т. Г. Шевченку в Оттаві, бачив його й у столиці Македонії Скоп'є...

Цікавий факт, що в українських пісенних і танцювальних аматорських колективах є значна частина місцевого корінного населення. Сербі, хорвати, боснійці й македонці з великим задоволенням танцюють гопака, а також чудово співають українські пісні. Вони реалізують себе в українському середовищі... Вочевидь, краще співати й танцювати, ніж воювати.

Проект починається з міста Оренбурга, куди Шевченка доправили з Санкт-Петербурга по етапу. Потім

його перевезли в Орськ. Там він два роки відбував заслання. Далі його етапували на територію нинішнього Казахстану в Новопетрівське укріплення – це півострів Мангизшак на березі Каспійського моря. І там він перебував ще 8 років, аж до смерті російського імператора Миколи I. Лише тоді на адресу Тараса Шевченка надійшло помилування, оскільки змінилася влада. І він плыв через Каспійське море до Астрахані, а потім по Волзі аж до Нижнього Новгороду.

У Москві він зустрічався зі своїм другом, теж вихідцем із кріпаків, російським актором Михайлом Шепкіним. З Москви Т. Г. Шевченко потягом переїхав до Санкт-Петербурга. Я надзвичайно вдячний Володимирі Портянку – заслуженому працівнику культури України, засновнику п'яти музеїв Т. Г. Шевченка в Україні й, зокрема, в місті Донецьку,

за надану мені інформаційну допомогу в підготовці цього журналістського проєкту. Він розіслав по днях, як рухалася експедиція з вивчення Аральського моря, в якій Тарас Шевченко був художником. Вона тривала два роки.

Планую проїхати Аральським морем і провести зйомку тих місць, які на своїх акварелях увічнив Т. Г. Шевченко. Я зробив їх ксерокопії у кольорі, тож буду шукати ті місця, де він творив. Той гарячий вітер Аральського моря, той сплутаний пісок, який пам'ятає ноги поета й художника, будуть присутніми в моїх майбутніх розповідях, а портрети та пейзажі фотозйомки теж уплітатимуться в канву сьогодення. Добре відомо, що саме Т. Г. Шевченко був першим художником у Казахстані, який залишив безцінні малюнки для нащадків, оскільки ніхто як до, так і після нього не зміг з такою майстерністю й любов'ю зобразити життя і побут казахів. Тарас Шевченко не міг би бути гуманістом, якби ненавидів увесь світ. Український поет і художник залишив після себе на казахській землі верби, фруктові дерева та чудові малюнки. І за це вдячний казахський народ встановив

йому пам'ятник, назвавши колишнє російське військово-укріплення на березі Каспійського моря Форт-Шевченком. Також ім'я поета носить вулиця різних міст і сіл Казахстану.

Усе, що стосується історії, я вивчаю надзвичайно ретельно для усвідомлення й розуміння механізмів переселення українців до інших країн, впливу тогочасних соціально-економічних та політичних факторів. Однак, коли я сідаю описувати пережите, залишається приблизно десять відсотків історії, а дев'яносто – сьогодення. Це я роблю свідомо, адже найцінніший матеріал бутніх розповідів, а портрети та пейзажі фотозйомки теж уплітатимуться в канву сьогодення. Добре відомо, що саме Т. Г. Шевченко був першим художником у Казахстані, який залишив безцінні малюнки для нащадків, оскільки ніхто як до, так і після нього не зміг з такою майстерністю й любов'ю зобразити життя і побут казахів. Тарас Шевченко не міг би бути гуманістом, якби ненавидів увесь світ. Український поет і художник залишив після себе на казахській землі верби, фруктові дерева та чудові малюнки. І за це вдячний казахський народ встановив

7 млн працездатних людей

виїхало за кордон за роки незалежності України.

АКРЕДИТАЦІЯ

УМОВИ РОБОТИ ЦЕНТРІВ ПІДГОТОВКИ ВОДИІВ

Який нормативний акт визначає умови допуску навчальних закладів до підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів?

Степан БОНДАРЧУК,
м. Прилуки,
Чернігівська обл.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами» від 8 травня 1993 року № 340 (зі змінами та доповненнями) підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, трамваїв і тролейбусів проводиться в спеціальних закладах, які створюються за наявності відповідної матеріально-технічної бази, атестованих спеціалістів та після їх

акредитації згідно із законодавством. Такі заклади реєструються в реєстраційно-екзаменаційному підрозділі Державтоінспекції за місцем їх розташування. Чисельність груп із підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів становить не більше 30 осіб. Заклади з підготовки водіїв зобов'язані не пізніше ніж протягом 15 днів після початку занять зареєструвати в реєстраційно-екзаменаційному підрозділі Державтоінспекції кожну групу.

КВАЛІФІКАЦІЯ

КЛАСНІСТЬ – ЗА ПРАЦЮ БЕЗ ПОРУШЕНЬ

Який порядок присвоєння класності водіям на підприємстві, і хто має проводити процедуру оцінювання?

Микола ДУДАРЧУК,
м. Харків

собами категорій В, С, D та E, а також безперервний стаж роботи водієм II класу на підприємстві не менше двох років. Окрім кваліфікаційних вимог, передбачених законодавством, для присвоєння кваліфікації II і I класів водіїв автомобілів повинні демонструвати задовільні показники в роботі, а також дотримуватися трудової та виробничої дисципліни. Зокрема, не мати за останні три роки роботи порушень правил дорожнього руху, які спричинили дорожньо-транспортні події або призвели до позбавлення воїдських прав, а також протягом останнього року – порушень правил технічної експлуатації, техніки безпеки та робочих інструкцій.

Присвоєння класів здійснює кваліфікаційна комісія, створена на підприємстві, до складу якої має входити інженер із техніки безпеки. Рішення комісії керівник підприємства затверджує своїм наказом. Для присвоєння II класу посвідчення водія має містити дозвіл на керування транспортними засобами категорій В, С, E або D, або D та E, а також необхідно мати безперервний стаж роботи водієм III класу на підприємстві не менше трьох років. Для присвоєння I класу потрібен дозвіл на керування транспортними за-

собидами категорій В, С, D та E, а також безперервний стаж роботи водієм II класу на підприємстві не менше двох років. Окрім кваліфікаційних вимог, передбачених законодавством, для присвоєння кваліфікації II і I класів водіїв автомобілів повинні демонструвати задовільні показники в роботі, а також дотримуватися трудової та виробничої дисципліни. Зокрема, не мати за останні три роки роботи порушень правил дорожнього руху, які спричинили дорожньо-транспортні події або призвели до позбавлення воїдських прав, а також протягом останнього року – порушень правил технічної експлуатації, техніки безпеки та робочих інструкцій. Якщо водій II чи I класу не виконує вимог, передбачених відповідною кваліфікаційною характеристикою, або зазначених вище додаткових вимог, йому може бути знижено клас кваліфікації.

ВІДМІННОСТІ

Як краще звільнитися з роботи: за скороченням штату чи за угодою сторін? Чим ці поняття відрізняються, і що в цих випадках я можу втратити?

Ірина СОЛДОВНИКОВА,
м. Сміла,
Черкаська обл.

Згідно з п. 1 ст. 36 Кодексу законів про працю України звільнення з роботи за угодою сторін насамперед означає, що в разі з угодою сторін трудовий договір до закінчення 14-денного строку, необхідного при розірванні договору за вашою власною ініціативою на підставі заяви. Тобто, за угодою сторін трудові відносини можуть бути припинені в будь-який момент.

Що ж до звільнення в зв'язку із скороченням (п.1 ст.40 КЗпП), то тут у вас як працівника, на підставі ст. 42 і ст. 44 КЗпП, виникають певні пільги, а в роботодавця – зобов'язання. Так, відповідно до ст. 42 КЗпП при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці переважне право залишитися на роботі надається працівникам з більш високою кваліфікацією і продуктивністю праці. За рівних умов продуктивності праці та квалі-

ЗВІЛЬНЕННЯ ЧИ СКОРОЧЕННЯ – ВИРІШУВАТИ ВАМ

фікації перевага в залишенні на роботі надається: – сімейним особам – за наявності двох і більше утриманців; – особам, у сім'ї яких немає інших працівників із самостійним заробітком; – працівникам із тривалим безперервним стажем роботи на даному підприємстві, в установі, організації; – працівникам, які навчаються у вищих і середніх спеціальних учбових закладах без відриву від виробництва; – учасникам бойових дій, інвалідам війни й особам, на яких поширюється

дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; – авторам винаходів, корисних моделей, промислових зразків та раціоналізаторських пропозицій; – працівникам, які дістали на цьому підприємстві, в установі, організації трудове каліцтво або професійне захворювання; – особам із числа депортованих з України – протягом п'яти років з часу повернення на постійне місце проживання до України; – працівникам із числа колишніх військовослужбовців строкової служби та

особам, які проходили альтернативну (невійськову) службу, – протягом двох років з дня звільнення їх зі служби. Перевага в залишенні на роботі може надаватися й іншим категоріям працівників, якщо це передбачене законодавством України. Варто звернути увагу також на ст. 44 Кодексу законів про працю України, яка зобов'язує при припиненні трудового договору з підстав, зазначених у п. 1 ст. 40 КЗпП, виплатити працівникові вихідну допомогу в розмірі не менше середнього місячного заробітку.

ДЕРЖГАРАНТІЇ

ПІЛЬГИ ВЕТЕРАНУ ПРАЦІ

Мій дідуся має звання ветерана праці. Які пільги передбачені чинним законодавством для цієї категорії осіб?

Марина БУХАНЮК,
м. Рівне

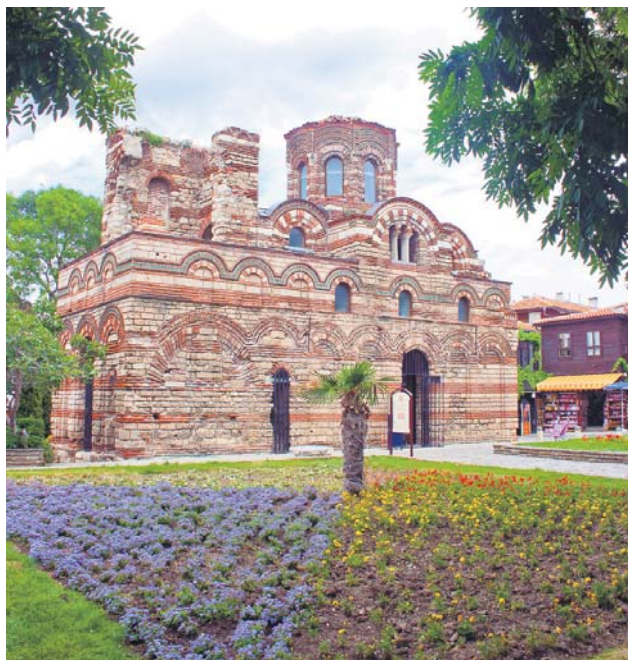
Згідно зі ст. 7 ЗУ «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» ветеранам праці надаються такі пільги: 1) користування при виході на пенсію чи зміні місця роботи поліклініками, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи; 2) першочергове безплатне зубопротезування (за винятком протезування із коштовних металів);

3) переважне право на забезпечення санаторно-курортним лікуванням, а також на компенсацію вартості самостійного санаторно-курортного лікування в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України; 4) щорічне медобстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів; 5) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках і першочергове госпіталізація;

6) використання чергової щорічної відпустки в зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки без збереження зарплати строком до двох тижнів на рік; 7) переважне право на забезпечення житлою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом; 8) першочергове одержання позики на індивідуальне (кооперативне) житлове будівництво з погашенням її протягом 10 років починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва, а також першочергове одержання позики

для будівництва або придбання дачних будинків і благоустрою садових ділянок; 9) переважне право на вступ до садівничих товариств (кооперативів), кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів; 10) переважне право на встановлення домашніх телефонів; 11) звільнення від плати за землю та сплати земельного податку; 12) безплатний проїзд всіма видами міського пасажирського транспорту й автотранспортом загального користування (за винятком таксі) в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів у межах області (Республіки Крим) за місцем проживання.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

Церква «Христос пантократор» (XIV ст.)

Одне з найцікавіших і найбільш відвідуваних міст Болгарії – невелике місто Несебр. Стара його частина розташована на скелястому півострові, що з'єднується із сушею вузьким перешийком завдовжки близько 400 м. Несебр вважається одним із найстаріших міст Європи, адже його було засновано понад три тисячі років тому. У 1956 році він дістав статус міста-музея, а 1983-го Несебр було включено до списку об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО. Місто є побратимом центрального району м. Сочі, що у Росії, та іспанського міста Віго.

Затишна кав'ярня на старовинній вулиці

НЕСЕБР – МІСТО, ЗАГУБЛЕНЕ У ЧАСІ

При в'їзді у місто часто зустрічаються представники місцевого населення у національному вбранні, які грають на народних музичних інструментах, створюючи своєрідну античну атмосферу. До речі, у болгарському Созополі відбувся міжнародний дитячий фестиваль, у якому брали участь представники різних країн, зокрема й України.

Проголюючись містом, ніби поринаєш у стародавні часи: вузькі звивисті вулички, невисокі дерев'яні будинки, кав'ярні й закусочні – усюди чисто та охайно. У місті постійно ведуться археологічні розкопки. Так, було виявлено залишки церкви, зведеної ще у IX ст. н. е. Декілька вуличок, розбігаючись у протилежні кінці міста, сходяться на центральній площі. Тут туристи залюбки

Національний колорит

фотографуються на тлі стародавньої споруди – церкви св. Софії (стара метрополія), що зовні нагадує колізей. Під час прогулянки містом милують око церкви св. Стефана, св. Іоанна Хрестителя, св. Архангелів Михаїла та Гавриїла, Христа Пантократора, св. Параскеви. А загалом у Несебрі налічується близько 42 церков. І хоч не всі вони збереглися донині, та навіть їхні руїни вражають нашу уяву.

Руїни церкви св. Софії (кінець V – початок VI ст.)

На околицях півострова, спустившись до моря, знаходиш спокій і гармонію. Лише тут, подалі від гамірного центру з його безліччю магазинів із національною атрибутикою та сувенірами, вдихнувши свіжого морського повітря, відчуваєш єднання з природою.

КИРИЛО ЛАТИШЕВ, «ПВ»
ФОТО АВТОРА

Виступ українських бандуристок на дитячому міжнародному фестивалі у Созополі

На такій тихій вуличці складається враження, що потрапив у минуле, років так 100-200 тому...

ОЛІМПІЙСЬКА ПАНОРАМА

**БАТУТИ ЖОРСТКІ,
ТРЕНАЖЕРНА ЗАЛА –
СУПЕР!**

Вихованець профспілкового ФСТ «Україна», олімпійський чемпіон Афін-2004 зі стрибків на батуті Юрій Нікітін поділився своїми першими враженнями від перебування в олімпійському Лондоні.

«На розминальній арені батуту зовсім нові, жорсткі, тож доволі незручно. Фактично ми почали тренуватися тут першими серед батутистів. А після тренування займалися в тренажер-

ній залі. Там умови просто чудові – є обладнання на будь-яку групу м'язів, можна лише позадрити. Та й для відпочинку тут усе зроблено на найвищому рівні», – зазначив Юрій Нікітін.

**ЛУЧНИКИ ВЖЕ
АДАПТУВАЛИСЬ**

Збірна України зі стрільби з лука вже пройшла адаптацію у столиці Олімпійських ігор.

«Ми були тут минулого року, брали участь в олімпійських тестових змаганнях. Дуже добре, що зараз організатори встановили на арені для фінальних змагань трибуни. Вони з обох боків захищають стрільбище від сильного вітру», – задоволений головний тренер збірної України Віктор Сидорук.

«Міжнародна система відбору більше зосереджена на індивідуальній першості. Ми виборили право виступити повним складом у всіх видах програми. Будемо боротися і прагнемо показати себе якнайкраще. Особливу ставку робимо на командну першість», – наголосив наставник українських робінгудів.

І ОДНА В ЗАЛІ ВОЇН

Про особливості тренувального процесу в Лондоні прес-службі вітчизняного НОКУ розповіла єдина представниця України на олімпійських змаганнях спортивних гімнасток – вихованка ФСТ «Україна» Наталя Кононенко.

«Тренуємось двічі на день, поки що на розминальній арені. У залі є всі можливості, щоб повністю використати свій офіційний час для тренування – дві з половиною години (по півгодини на кожну праву). Також можна тренуватися додатково, поки інші гімнастки відсутні», – зазначила Наталя Кононенко.

ОЛІМПІЙСЬКІ ОБРІ

27 липня в Лондоні стартують XXX Олімпійські ігри, на яких змагатимуться за медалі головних стартів чотириріччя 245 українських олімпійців. До столиці Великої Британії від спортивного товариства «Колос» у складі олімпійської збірної команди України вирушили майже 30 атлетів. Напередодні старту Олімпіади наш співрозмовник – перший заступник голови Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос» Марія Власенко.

**МАРІЯ ВЛАСЕНКО:
«СПОРТСМЕНИ «КОЛОСА»
- УДАРНА СИЛА!»**

Маріє Петрівно, хто з вихованців ФСТ «Колос» має шанси на вдалий виступ у легкоатлетичних дисциплінах майбутньої Олімпіади?

– Легкоатлети сільськогосподарського товариства вестимуть боротьбу за медалі на чолі з чемпіонкою Олімпіади-2008, рекордсменкою світу з багатоборства Наталією Добринською (Вінницька область). Уродженка віницького села Якушинці на своїй другій Олімпіаді знову прагнуть виграти «золото». У секторі для метання списа змагатиметься кримчанин Роман Авраменко. Також сподіваємося на медальний успіх двохразової чемпіонки Європи з Донецька Ольги Саладухи в потрійному стрибку.

Всяляють надію на вдалі виступи в Лондоні і решта наших легкоатлетів, які на цюгорічних міжнародних змаганнях постійно були в епіцентрі боротьби за медалі найвищого ґатунку. Серед них – Ольга Яковенко (Вінницька область, спортивна ходьба 20 км), Дмитро Дем'янюк (Львівська область, стрибки у висоту), Ганна Мельниченко (Полтавська область, сямборство), Вадим Слободенюк (Рівненська область, біг 3000 м з перешкодами), Олена Бурковська (Рівненська область, марафонський біг), Тетяна Гамера-Шмирко (Київська область, марафонський

біг), Трина Новожилова (Херсонська область, метання молота), Наталія Лупу (Чернівецька область, біг 800 м), Микола Лабовський (Чернівецька область, біг 10000 м).

– Хто з «колосівських» боксерів, плавців та борців представлятиме нашу державу в олімпійському Лондоні?

– У складі боксерської команди виступатимуть чемпіон Олімпійських ігор Пекіна-2008 та дворазовий чемпіон світу Василь Ломаченко (Одеська область, вага до 60 кг) і чемпіон світу Тарас Шелестюк (Сумська область, вага до 69 кг). Плавець Олександр Ісаков (Івано-Франківська область) змагається за призове місце на дистанції 200 м на спині, а його земляк срібний призер пекінської Олімпіади-2008, триразовий чемпіон Європи Василь Федоршин на турнірі з вільної боротьби долатиме важкий шлях до Олімпу у ваговій категорії

до 60 кг. Має ФСТ «Колос» свого представника і на турнірі дзюдоїстів. Целів'янин Сергій Дребот (вага до 66 кг).

– Упродовж нинішнього сезону стабільно високі результати демонструє олімпійська чемпіонка Афін-2004 Олена Костевич...

– У кульовій стрільбі «Колос» представлятиме чернівецька снайперка Олена Костевич. Це вже її третя Олімпіада. На Іграх-2004 в Афінах Олена виграла золоту медаль. На жаль, у Пекіні-2008 наша землячка до трійки призерів не потрапила. Тому прагнемо в Лондоні реабілітуватися за пекінську невдачу.

Костевич серйозно готувалася до олімпійських змагань. На двох останніх представницьких турнірах у Польщі та Німеччині Олена здобула чотири золоті медалі з новими рекордами України. Спочатку на турнірі з кульової стрільби у Вроцлаві Олена у вправі ПІІ-2 набрала рекордні для нашої країни 498,3 очка. У вправі ПІІ-5 Костевич вибила 797,5 очка. Це також національний рекорд. А потім, переїхавши до німецького міста Франкфурт-на-Одері, олімпійська чемпіонка Афін-2004 знову виграла вправі ПІІ-2 та ПІІ-5 з новими рекордами України. Нині в колекції 26-річної Костевич зібрано чимало медалей різного ґатунку з чемпіонатів Європи та світу, розіграшів

Кубка світу, інших представницьких міжнародних турнірів. Крім того, за підсумками минулого сезону Міжнародна федерація стрільби визнала чернівецьку найкращою спортсменкою в цьому виді змагань. А вже наша землячка вперше очолює світовий рейтинг у стрільбі з пневматичного пістолета на дистанції 10 м.

– Кого ще з атлетів «Колоса» побачимо на олімпійських турнірах Ігор-2012?

– Прихильники академічного веслування розраховують на стрімкі старти чемпіонів світу Сергія Гриня та Сергія Чеканова (обидва – Київська область). Киянка Марія Кийко змагається в стрибках на батуті, а харків'янин Олексій Пригоров, який на Іграх-2008 у Пекіні став срібним призером зі стрибків у воду, цього разу прагнемо до медалі найвищого ґатунку. На важкоатлетичний поміст вийдуть Світлана Чернявська (Київська область) та Юлія Паратова (Одеська область). У кінному спорті (війждження) виступатиме Світлана Кисельова (Київська область). Ярослав Жмуденко (Черкаська область) і Тетяна Біленко (Харківська область) спробують свої сили серед майстрів «малої ракетки» – настільного тенісу.

**МИКОЛА МОТОРНИЙ,
ВОЛОДИМИР ПОЛТАЄВ**

27

**представників
ФСТ «Колос»**

**у складі збірної
команди України
змагатимуться в
Лондоні за медалі
Олімпіади.**

ФОТОРЕПОРТАЖ

26 липня в Олімпійському селищі Лондона піднімуть прапор України. А напередодні від'їзду основної частини нашої команди на головні спортивні старти чотириріччя в Києві за участі керівництва держави та представників міської влади відбулася урочиста церемонія провідів українських олімпійців.

ІЗ КИЄВА ДО ЛОНДОНА – ЗА МЕДАЛЯМИ

Урочиста хода української збірної вечірнім Хрещатиком

Святкування в самому центрі столиці почалися в суботу з відзначення Дня фаната. Вперше спортивні вболівальники отримали власне свято, головна мета якого – об'єднати українських фанатів усіх видів спорту. На присутніх очікували різноманітні вікторини, фанатські розваги, кричалки, створення рекордного за величчю послання-побажання олімпійцям, конкурс на кращий символ фаната та фотоконкурс «Я – фанат України»...

Також на майдані Незалежності відбулася естафета олімпійського вогню «Передай вогонь перемоги!». Попервах планувалося, що вона вирушить прилеглими до центру вулицями. Однак свої корективи внесла погода – через дощ естафета передавалася з рук одного чемпіона до іншого просто на сцені, а фінішувала в руках керманіча вітчизняного Національного олімпійського комітету, 35-разового рекордмена світу, олімпійського чемпіона Сергія Бубки.

Під завісу свята члени національної збірної на

чолі з очільником вітчизняного НОКУ пройшли урочистою ходою по центральній вулиці столиці України.

Привітати олімпійців та побажати їм успішного старту прийшов Прем'єр-міністр України Микола Азаров, який оголосив ві-

тання від Президента України Віктора Януковича та вручив прапороносцю збірної на Іграх-2012 Роману Гонтьюку національний прапор держави. Сергій Бубка закликав атлетів вірити у власні сили та висловив побажання, щоб над лондонським не-

«Передай вогонь перемоги!»

бом якомога частіше піднімався державний прапор та лунав національний гімн України. «Ми всі разом уболіватимемо за вас і чекатимемо успішного повернення на Батьківщину. В добру путь, олімпійці!», – цитує головного олімпійця країни офіційний сайт НОКУ.

Кульмінацією провідів українських олімпійців стало виконання Віталієм Козловським офіційної пісні олімпійської збірної «Чемпіони» та незабутній урочистий салют.

ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

Артисти вітають спортсменів

Співає Віталій Козловський

«В добру путь, олімпійці! Повертайтеся з медалями!»

ОЛІМПІЙСЬКА ПАНОРАМА

ГОНТЬЮК – ПРАПОРОНОСЕЦЬ ЗБІРНОЇ

Прапор України на церемонії відкриття ігор XXX Олімпіади в Лондоні нестиме вихованець профспілкового ФСТ «Україна» дзюдоїст Роман Гонтьюк.

Для Романа Гонтьюка Олімпійські ігри в Лондоні стануть вже третіми у кар'єрі. З попередніх Олімпіад в Афінах та Пекіні наш дзюдоїст неодмінно повертався з медалями, завоювавши «срібло» в Афінах–2004 та «бронзу» в Пекіні–2008. Нагадаємо, що на попередніх літніх Олімпійських

іграх почесне право тримати в руках державний прапор України на параді країн-учасниць покладалося на легкоатлета Сергія Бубку (Атланта–1996), вітрильника Євгена Браสลвця (Сідней–2000), плавців Дениса Силантьєва (Афіни–2004) та Яну Клочкову (Пекін–2008).

ПЕРШИМИ В ЛОНДОНІ ОСЕЛИЛИСЯ СТИБУНИ У ВОДУ І НА БАТУТІ

Перша група українських спортсменів відбула для участі в іграх XXX Олімпіади до Лондона 16 червня.

Першими мешканцями Олімпійського селища з-посеред українців стали стрибунки у воду на чолі з бронзовими призерами Пекіна–2008 Іллею Квашею та Олексієм Пригоровим, вітрильники та стрибунки на батуті на чолі з олімпійським чемпіоном Афін–2004 Юрієм Нікітиним.

Поруч із нашими спортсменами проживатимуть представники Китаю, Куби, Мексики, Індії та Гонконгу. Зазначимо, що Олімпійське селище в столиці Великої Британії – найкомпактніше за всю історію. Однак тут мешкатимуть близько 16 тис. спортсменів з 204 країн світу.

ВОЛОНТЕРИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

В Олімпійському селищі Лондона українському штабу активно допомагають 9 волонтерів, наданих оргкомітетом ігор.

Представництво волонтерів інтернаціональне: камерунець Жак, Майя з Фінляндії, представниці країногосподарки Олімпіади Барбара, уродженка Казахстану Ольга, Май з Данії, вихідці з України: Роман, Дмитро та Юлія, а також Катерина, яка народилася в Молдові й називає себе людиною світу.

У кожного з волонтерів своя доля. Наприклад, Жак – колишній гравець, а нині тренер з регбі, Барбара – екс-стюардеса, Ольга – бухгалтер, Юлія та Май – студенти. Усі вони різні, але кожен прагне бути корисним і намагається допомогти нашим олімпійцям виступити в Лондоні якнайкраще.

ГОРОСКОП
30 ЛИПНЯ – 5 СЕРПНЯ

- ОВЕН (21.03–20.04)**
Вам варто подбати про власне самопочуття. Оскільки, як відомо, надміру здоров'я і коштів не буває. Загалом тиждень доволі сприятливий для багатьох починань.
- ТЕЛЕЦЬ (21.04–21.05)**
Настав час для відпочинку та розслаблення. Енергія цього тижня впливатиме на вас особливим чином, коли неможливо відмовитися від різноманітних задоволень і розваг.
- БЛИЗНЮКИ (22.05–21.06)**
Найкращий період для вирішення ділових питань і всього того, що пов'язане з кар'єрним зростанням. А от будь-які фінансові операції, з великою імовірністю, обернуться збитками.
- РАК (22.06–23.07)**
Відкладіть усе, що тільки можна, й поверніться обличчям до сім'ї! Організуйте активний відпочинок для своїх близьких, розважайтеся із дітьми, розвивайте їх.
- ЛЕВ (24.07–23.08)**
Найбільші невдачі очікують представників шоу-бізнесу, акторів, модельєрів, художників тощо. Багато з чим вам доведеться змиритися, визнавши, що це не ваш тиждень, і співвіднести свої сили зі своїми можливостями.
- ДІВА (24.08–23.09)**
Компліменти буквально сипатимуться на вас, і ви навіть можете розраховувати на невеликий презент від свого шанувальника або начальника.
- ТЕРЕЗИ (24.09–23.10)**
У всіх сферах вашого життя можливі тимчасові негаразди. Проте не варто опускати руки. Недарма ж існує відомий вислів, що коли Бог зачиняє перед тобою двері, в іншому місці він відчиняє кватирку.
- СКОРПІОН (24.10–22.11)**
На вас очікує напруженій і насичений подіями тиждень, тож доведеться полатіти. Мабуть, найбільша ваша проблема стосуватиметься взаємин з начальством.
- СТРЕЛЕЦЬ (23.11–21.12)**
Тиждень вербальної магії, коли будь-що сказане вами або людиною з вашого оточення може реалізуватися і навіть матеріалізуватися просто з неймовірною силою!
- КОЗЕРІГ (22.12–20.01)**
Клопоти цього тижня головним чином стосуватимуться стану вашого здоров'я. Тому першочергову увагу варто приділити саме питанням профілактики та лікування.
- ВОДОЛІЙ (21.01–19.02)**
Тиждень може виявитися для вас своєрідним потрясінням, оскільки існує велика ймовірність знайомства з неординарною людиною, спілкування з якою загрожувє вам численними проблемами.
- РИБИ (20.02–20.03)**
Тиждень доволі спокійний. У вашому житті настає період стабільності, тож повсякденні турботи не порушуватимуть його звичного ритму.

ФОТО «ПВ»

Фото Маріанни Ліценко

АР Крим, мис Тарханкут

УВАГА!

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2012 РІК

Передплатні індекси та вартість видань підприємства «Профінформ» ОПУ на рік:

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 148,44 ГРН.

22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМПІТЕТУ» – 65,64 ГРН.

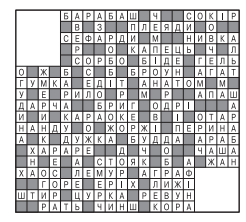
СКАНВОРД

ВПИШІТЬ СЛОВО

Input boxes for word entry

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте сканворд по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигорина, 18, м. Київ, 01042 або profvist@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті». Вітаємо Валерія Римаря з м. Алчевська Луганської обл., який правильно розгадав сканворд у №29.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 29

Прим'яно на відео – біографія

До уваги переможців конкурсу!
Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Grid with crossword clues and photos of celebrities.

Не мазюка, а сорці сльоз	Процес скоріння людини	Фінансист	Актор, чоловік Аюк-ліни	Основа для ящика воза	Мультиплікаторський	Громада	Мир, рівно вага (фіз.)	Містоще у Гурці	Столиця Києва	
Прозве над образом актора	Ужгород, Муса, чово	Законлення до самозабуття	Торгове місце на базарі	Окрема клітка календули	Шлях, прокладений на фотоплівці	Уродженка Колена Гагена	Положення тьля у воя	Авангардом у мистецтві		
Ворота	Князь Рута Литви	Полтавська	М'я примієдани до йльної жемі	Річкове запланне до йльної жемі	Сусідка серванта	Топ-модель Країни Белл	Румунський порт мейсестр	Нутро ворончини		
Уся земля	Модна столиця – Монтевідео	Сіпа для робіля	Співць із Давньої Греції	Частина костюма	«Супутниковий»	Документ на компютері	Текничарка	Балабала – сокол, беркут – ...		
Що таке брзок?	Солода гумка	Вожь фасцисл-тв (ім.о)	Період по-старості	Домашні туфлі	Сигнальний поліявок	Обличчя й життя зльотня	Рубля, стішує звук мотора	Іван, козацький гетьман		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Clues in the grid:

- 1: Уся земля
- 2: Модна столиця – Монтевідео
- 3: Румунський порт мейсестр
- 4: Положення тьля у воя
- 5: Домашні туфлі
- 6: Сигнальний поліявок
- 7: Обличчя й життя зльотня
- 8: Рубля, стішує звук мотора
- 9: Іван, козацький гетьман
- 10: Селений у давній Аглі
- 11: Головний серце тувя

КОНКУРС

ВАСІ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу в світ минулого, 29-го, номера «ПВ» переможців, на жаль, не виявилось. Пропонуємо і в цьому номері спробувати знайти помилку та повідомити про неї електронною поштою profvist@ukr.net або листом, вказавши при цьому домашню адресу та поштовий індекс, на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигорина, 18, м. Київ, 01042. Хто зробить це правильно та швидше за всіх, одержить сто гривень.

Газета виходить із 1990 року. Перереєстрована 14.09.2006. Свідчення № 11737-608/РР.

Засновник – Федерація профспілок України.
Видавець – підприємство «ПРОФІНФОРМ» ОПУ.

Директор підприємства та головний редактор – **Олексій ПЛАКІН**

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. Відповідальність за достовірність фактів у публікації або рекламі несе автор. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Матеріали, позначені «», друкуються на правах реклами. При передачу посилання на «Профспілкові вісті» обов'язково.

Передплатний індекс: 22152.
Адреса редакції: 01042, Київ, вул. Чигорина, 18.
Телефон-факс редакції: 277-24-30; e-mail: profvist@ukr.net; сайт: profvist.org.ua.
Зам. № 08353. Загальний наклад – 8 831 прим.
Газета віддрукована у ПРАТ «Своєрідні Мультимедіа»

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА **МАРІАННА ЛІЦЕНКО, «ПВ»**